

ДЕПАРТАМЕНТ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И УСЪВЪРШЕНСТВАНЕ НА УЧИТЕЛИ

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

ПРОФ. ДН ДИМИТЪР ВЕСЕЛИНОВ

ПИСМЕН ИЗПИТ ПО ИЗОБРАЗИТЕЛНО ИЗКУСТВО

ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА IV ПКС
(КОНСПЕКТ)

I. ТЕМИ:

1. Българско изобразително изкуство

Художествената култура на древните траки. Изкуството на първата и втората българска държава. Българското изкуство през 15-17 век. Възрожденско изкуство – 18-19 век. Съвременно българско изобразително изкуство – 20 век. Методически варианти.

2. Изобразително изкуство

Тенденции и направления в съвременните изобразителни изкуства. Нетрадиционни форми на изобразително изкуство. Методически варианти.

3. Живопис и графика

Обща характеристика, видове, жанрово многообразие, изразни средства, материали и техники. Методически варианти.

4. Скулптура и декоративно-приложни изкуства

Обща характеристика, видове, жанрово многообразие, изразни средства, материали и техники. Методически варианти.

5. Колоритът като изразно средство в изобразителното изкуство

Цветознание - наука за цветовете, основни свойства и изразни възможности на цветовете. Цветова гама - видове цветни гамаи. Хармония на цветовете и видове цветни хармонии. Значението им за общото цветovo издание. Колоритът в изобразителното изкуство. Видове колорит. Роля и значение. Методически варианти.

6. Проблеми на формообразуването в структурната комбинаторика

Фактори, обуславящи вярното възприемане на формите. Форми в природата и форми, създадени от човека. Класификация и строеж на формите. Понятие за модул и модулни мрежи. Видове мрежи – правилни и неправилни. Двумерни и триизмерни структури. Модулни композиции. Принципи на изграждане. Методически варианти.

7. Формата като изразно средство в изобразителното изкуство

Понятие за форма на образа. Източници – реалната действителност и фантазията. Фактори за възприемане и изграждане на формата – светлината /източник – естествен или изкуствен; посока; сила; характер – топла, студена, мека и др./.

Пространство, цвят, фактура на повърхността и др. Специфични изразни средства, с помощта на които се изгражда живописната, графичната и скулптурната форма. Принципи на изграждане на формата – плоскостно, плоскостно-декоративно и триизмерно-пространствено. Методически варианти.

8. Пространство и перспектива

Понятие за пространство като изразно средство в изобразителното изкуство. Перспективата – наука за пространството. Видове перспектива – централна, обратна, свободна и сферична. Линейна и въздушна перспектива. Плоскостно и обемно-пространствено изграждане на пространството. Методически варианти.

9. Композицията в декоративно-приложните изкуства

Особености и класификация на приложно-декоративните изкуства. Стилизацията като творчески процес. Декоративен елемент, мотив и композиция. Видове орнамент – характерни особености. Основни принципи в декоративно-приложните изкуства и народните художествени занаяти – симетрия, асиметрия, ритъм и контраст. Методически варианти.

10. Композицията в изобразителното изкуство

Понятие за композицията като продукт на творческия процес и като средство в изобразителното изкуство. Изразни средства на композицията - формат, размер, ритъм, равновесие, контраст, композиционен център и начини за неговото подчертаване., разнообразие на геометрични схеми за разполагане на изобразителните елементи /кръгова, диагонална, пирамидална и др./.

Видове композиции. Методически варианти.

II. ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

За придобиване на четвърта ПКС учителят следва да изяви професионалните си умения за интерпретация на научни проблеми от учебното съдържание по изобразително изкуство и за конструиране в съответствие с тях на подходящи за образователния процес методически решения.

Кандидатът разработва писмено изложение по проблем, свързан с професионалната му практика. Преди изпита комисията определя няколко теми. Една от тях се изтегля на лотариен принцип. Формулировката на темата е в обхвата на съдържанието на програмата, без да го повтаря. Това означава, например, че темата може да засяга част от даден в програмата проблем или да насочва към него от определена гледна точка.

Писмената работа съдържа изложение на частно-научния аспект на проблема и идеи за преподаването му в училище.

Изпитът е анонимен. Анонимността се разкрива след като приключи проверката и се оформи оценката.

Писмената работа се проверява от всички членове на комисията и се оценява с консенсус. Оценките се оформят с точност до 0,5. Оценката се мотивира в рецензия, която отразява общата оценка на членовете на комисията.

Оценката на комисията е окончателна и не подлежи на преразглеждане..

III. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА

Божков, А. Българско изобразително изкуство. С. 1988.

Дамянов, Б. Композицията – история и проблеми в изобразителното изкуство. Пловдив. Университетско издателство. 1998.

Дамянов, Б. Методика на обучението по композиция. Пловдив. Издателство „Златю Бояджиев“. 1999.

Димитров, Д. Изкуството на 20 век – съдбата на авангарда. София. Просвета. 2001.

Папазов, Б. Изобразителната дейност моделиране в кръгло. София. „Хермес и Хермес“. 1997.

Райчев, Р. Цветовите в изкуството. „Лик“. 2005.

Райчев, Р. Структурна комбинаторика. София. 1995.

Издания на ДИУУ:

- Диалогът в образованието - съвременност и перспективи. Съставители: Димитър Веселинов, Петър Петров, М. Тотоманова. София, Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2021.
- Съвременният учител и предизвикателствата на информационното общество, съставители: Росица Пенкова, Петър Петров. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2020
- Квалификацията на учителите в Департамента за информация и усъвършенстване на учители, съставител: Росица Пенкова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2020
- Взаимодействието между средно и висше образование като фактор за повишаване качеството на образованието, съставители: Росица Пенкова, Петър Петров, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2019.
- Съвременни педагогически технологии в образованието, съставители: Росица Пенкова, Катя Стоянова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2018
- Модернизация на образованието, съставител: Росица Пенкова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2017
- Съвременното училище и квалификацията на учителите, съставител: Росица Пенкова, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2016
- Учителят и модернизиранието на образованието – национални и европейски практики съставител: Росица Пенкова, Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2015
- Традиции и иновации в образованието, съставители: Даниела Миткова, Николина Цветкова
Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2014
- 60 години Департамент за информация и усъвършенстване на учители, съставители: Росица Пенкова, Захари Захариев, Даниела Миткова. Университетско издателство "Св. Климент Охридски", София, 2013.
- Учителят: призвание, компетентност, признание, София, ДИУУ 2011

Списания:

Електронно списание на ДИУУ “i-Продължаващо образование“, ISSN: 1312-899X,
<https://diuu.bg/emag/>